

Szirmai Panni PORCELÁN

 ligetmuhely.com/szirmai-panni-porcelan/

Senki nem számított rá, hogy megtörténik. Mégis: váratlan természetességgel zuhant le a három polc egy élet alatt őrizgetett porcelán súlyától. A csempére ültette rá a mester a konyhaszekrényt, a falhoz csak négy csavar fogta. Az évtizedek alatt ráakódott por – talán a por – egyre erősebben húzta a föld felé. A gravitáció az idő múlásával erősödik, a kimondott és elhallgatott megjegyzések, a rántott hús fröcsögő olajába fújt átkok is rátelepedtek a polcokra. Befészkelődtek az üveges ajtók réseibe és a felpöndörődő farostlemez alá. A gondosan méret szerint egymásra tornyozott tizenkét személyes, virágos szélű porcelán étkészlet (levesestállal és szószos kancsóval) évtizedeken át várta, hogy használatba vegyék.

nem volt kit meghívni

A porcelán évszázadokra tervezett anyaga nem vásik el, nem kopik, nemzedékeken át felszolgálható benne a vasárnapi húsleves. Anyámnak sosem tetszett a mintája, meg macerás is letornáznai a legfelső polcra. Egy távolabbi rokontól került hozzánk, aki értékes ajándékként adta, pedig költözés miatt vált meg tőle. Talán vagy húsz éve, szüleim megfáradt házasságának egyik évfordulóján vettük le utoljára, akkor is csak három mély és három lapos tányért. Többre nem volt szükség, nagyobb család el sem fért volna a szobakonyhában, meg nem is volt kit meghívni. Csendben kanalaztuk az összecsomósodott cérnametélre mert levest. Sós volt, mint mindig. Mintha a szózásban talált volna rá anyám a maga háziasszonyi szerepére. Főzés közben többször is utánszózott, és ha rajtakaptam, elpirulva hessegette el a kezemet: „Jól van, csak ne legyen sótlan...” Evés közben is állandóan és indokolatlanul szózott, meg sem kóstolta az ételt, azonnal a sótartó után nyúlt. Figyelmeztettem a koleszterinre, de csak legyintett: reménytelenül sótlan házasságát és a porszürke lakásban leélt életét próbálta fűszerezni.

Előre meghatározhatatlan az a pillanat, amikor egyetlen porszemmel több száll be az ajtó résén, és éppen a konyhaszekrényen telepszik meg. Az évek alatt hangtalanul egymásra rakódott finom koszréteg egyszeriben tömeggé válik. Konyhai veszekedések, sértett csendek és dacos mosogatások emléke ül a polcokra. A magában beszélő évek rétegződnek.

Amikor anyám egyedül maradt, felhagyott a főzéssel. Azt mondta, mindig is utált a konyhában pepecselni, utálta a zsírszagot, a hiábavaló robotolást és az állandó elégedetlenkedést a főztjével. Csoszogva jött-ment az apró lakásban, ruha- és könyvhalmokat pakolgatott. „Nem kell semmi, megvagyok”. A porcelánt nem érte el a felső polcon, különben azt is átrakta volna.

Az évek óta üresen álló lakásban a szétkorhadt farost örületes robajjal szakadt le. De szerencsére a szekrény sarka tenyérnyivel elkerülte a gázcsapot. Szerencsére éppen a vízcsap előtt robajlott le, még a csaptelepet sem rántotta ki a falból. A ripityára tört porcelánkészlet maradványai közé sókristályok keveredtek. A sors szerencsés fordulata, hogy a porcelánok, a konyhaszekrény és a szobakonyha özvegy tulajdonosa, az anyám, hosszú évek óta egy porszürke idősek otthonában él. Az Alzheimer-kór miatt nem emlékszik a porcelánkészletre, a konyhaszekrényre, a szobakonyhájára és a háromfős családjára.